

Ofici de passador

Sant Adrià de Besòs

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: Sant Adrià de Besòs
Alçada: 8

Coordenades:

Latitud: 41.42999
Longitud: 2.21784
UTM Est (X): 434648
UTM Nord (Y): 4586787

Classificació

Número de fitxa 08194 - 55
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tècnica artesanal
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XIX
Any 1602
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Ja no existeix, però està documentat i s'ha posat en valor de forma festiva.

Protecció Inexistent

Accés Sense accés

Ús actual: Sense ús

Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Festa dels Passadors](#)

Autoria de la fitxa Equip de treball de l'Arxiu Municipal de Sant Adrià de Besòs "Isabel Rojas Castroverde" (ASAB)

Data de registre de la fitxa: dl., 06/11/2017 - 01:00

Data de la darrera revisió: dj., 13/05/2021 - 01:00

Descripció

Ofici que suposava una de les formes de subsistència més característica de Sant Adrià. Els passadors eren homes que es dedicaven, per una banda, al transport de mercaderies i persones d'una riba a l'altra del riu Besòs, i per l'altra, a la construcció i manteniment d'una palanca de fusta que salvés el curs principal del riu. A causa de la condició natural d'aquest i les fortes pujades del cabal durant les riuades, era inviable el manteniment d'un pont estable. Per tant, l'ofici de passador va esdevenir primordial.

Observacions:

El cap de setmana més proper al 12 de febrer es fa la Festa dels Passadors de Sant Adrià de Besòs, que ha estat inscrita al Catàleg del Patrimoni Festiu de Catalunya.

Història

El riu Besòs ha condicionat la vida de la població adriana des dels primers assentaments a la població. El riu divideix en dos el terme municipal, i creuar-lo ha estat la problemàtica essencial per mantenir la comunicació, tant amb els mateixos veïns com amb les poblacions limítrofes. El primer cop que trobem esmentat l'ofici és en uns documents que daten del 1602, on s'especifica els rendiments econòmics generats d'aquests, la tercera part dels quals corresponien a l'Obra de l'Església, i la resta se'n beneficiaven als mateixos treballadors. Sabem que el col·lectiu de treballadors s'organitzava jeràrquicament per edats: els més grans s'encarregaven de les tasques de construcció i manteniment de les palanques, mentre que els joves eren els encarregats de carregar persones i mercaderies i passar-los d'una riba a l'altra. Són diferents les referències documentals que trobem que ens parlen de l'ofici. Entre elles, per posar un exemple, el 1789 el viatger Francisco Zamora en feia referència comentant "davant del lloc de Sant Adrià, en moltes ocasions de l'any acostuma a haver-hi una palanca, i una quadrilla de passadors per a les persones que han de travessar el riu Besòs, i aquest no té cap pont ni barca". La desaparició de l'ofici no es pot datar amb exactitud, encara que sabem que és l'any 1848 quan es construí el pont del ferrocarril, i al 1888 el de ferro, que enllaçava el camí Reial. Cal tenir en compte però, que les palanques de fusta foren un element quotidià fins ben entrat el segle XX.

Bibliografia

ACA. Reial patrimoni, BGC, processos 1617, Núm. 1, G. ADB. Capsa de Sant Adrià. ADB. Visites pastorals, any 1602, vol. 58 A, fol. 4 bis. ALZINA, J. PIULACHS, M. (i altres) (2004): "Sant Adrià de Besòs més enllà del Fòrum". Barcelona, El Punt. <http://www.sant-adria.net/la-ciutat/la-nostra-historia/els-passadors-i-les-besosades>